

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ**

УХВАЛЕНО

Рішенням вченої ради
Харківського національного
економічного університету
імені Семе́на Кузне́ця
від 23.05.2023 р. протокол № 6

ВВЕДЕНО В ДІЮ

Наказом ректора Харківського
національного економічного університету
імені Семе́на Кузне́ця
від 23.05.2023 р. № 144

Володимир ПОНОМАРЕНКО

**ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
«МИТНА СПРАВА»**

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	Перший (бакалаврський)
СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	Бакалавр
ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	07 Управління та адміністрування
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок

Харків, 2023

ПРЕАМБУЛА

Склад робочої групи освітньо-професійної програми «Митна справа»
(зі змінами Наказ ХНЕУ ім. С. Кузнеця № 248 від 27.09.2023 р.):

Найденко Олексій Євгенович – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри митної справи і фінансових послуг, гарант освітньої програми.

Ачкасова Світлана Анатоліївна – доцент кафедри митної справи і фінансових послуг, кандидат економічних наук, доцент.

Тищенко Вікторія Федорівна – завідувач кафедри митної справи і фінансових послуг, доктор економічних наук, професор.

Карпова Влада Вікторівна – доцент кафедри митної справи і фінансових послуг, кандидат економічних наук.

Завгородня Марія Володимирівна – здобувач вищої освіти.

Островський Денис Миколайович – митний брокер.

Розглянуто на засіданні кафедри митної справи і фінансових послуг,
протокол № 10, від 07.02.2023 р.

Розглянуто вченою радою факультету фінансів і обліку,
протокол № 2, від 28.02.2023 р.

ОП розроблено/оновлено на підставі:

1. Законодавчих та нормативних актів: Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», Національної рамки кваліфікації, Національного класифікатору України, Постанови КМУ № 1392 від 16.12.2022 р.

2. Стандарту вищої освіти за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», затвердженого наказом МОН України № 729 від 24.05.2019 року.

3. Аналізу ринку праці, з урахуванням регіонального контексту.

4. Вивчення вітчизняного та зарубіжного досвіду.

5. Пропозицій роботодавців.

6. Рекомендації після процедур внутрішнього та зовнішнього оцінювання ОП (акредитація НАЗЯВО, міжнародними інституціями, сертифікації та інші).

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів (додаються).

І. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Ступінь вищої освіти	Бакалавр
Галузі знань	07 Управління та адміністрування
Спеціальності	072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок
Освітня програма	Митна справа / Customs
Форми здобуття освіти, обсяг освітньої програми в кредитах ЄКТС та терміни навчання	На базі повної загальної середньої освіти: очна (денна) форма – 240 кредитів, 3 роки 10 місяців; На базі ступеня «молодший бакалавр» (освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст»): денна форма – 240 кредитів, 2 роки 10 місяців.
Наявність акредитації	Сертифікат про акредитацію спеціальності МОНУ серія НД № 2190421 від 18.09.2017 року строк дії сертифіката до 01.07.2024 року
Мова(и) навчання / оцінювання	Українська
Структурний підрозділ відповідальний за ОП	Кафедра митної справи і фінансових послуг http://www.customs.hneu.edu.ua/
Вимоги до зарахування	Набір на перший (бакалаврський) рівень здійснюється відповідно до правил, умов та порядку прийому для здобуття вищої освіти. Правила та строки прийому розміщені на сайті ХНЕУ ім. С. Кузнеця за посиланням https://www.hneu.edu.ua/normatyvni-dokumenty/ Для успішного засвоєння освітньої програми бакалавра абітурієнти повинні мати повну загальну середню освіту та прагненням оволодіти знаннями в галузі управління та адміністрування за спеціальністю фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок.
Обмеження щодо форм навчання	Без обмежень
Освітня кваліфікація	Бакалавр фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку за освітньо-професійною програмою «Митна справа»
Кваліфікація(-ї) професійна(-і)	Не надається
Кваліфікація в дипломі	Ступінь вищої освіти – бакалавр Спеціальність – 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок Освітня програма – Митна справа
Мета освітньої програми	Підготовка фахівців, здатних розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми щодо організації ЗЕД та митної справи, митного оформлення товарів, виконання митних формальностей та складання митних декларацій різних типів на засадах оволодіння загальними та фаховими компетентностями.
Фокус та особливості (унікальність) програми	Особливістю освітньої програми є орієнтація на підготовку фахівців, які б могли працювати як в сфері митного контролю (інспектор митний), так і в сфері митного оформлення (агент з митного оформлення). Завдяки отриманим від стейкхолдерів та

	роботодавців рекомендацій щодо компетентностей, якими повинен володіти майбутній фахівець, було розроблено освітню програму, яка дозволяє здобувачам вищої освіти оволодіти професійними навичками на основі теоретичної економічної та правової підготовки, а також закріплення отриманих теоретичних знань на практичних заняттях з професійних навчальних дисциплін за допомогою спеціального програмного забезпечення QD-Professional, що дозволяє студентам оволодіти навичками здійснення митного оформлення товарів в електронному вигляді для забезпечення дотримання митних формальностей та митних процедур, забезпечити дотримання правил валютного регулювання та валютного контролю в процесі здійснення ЗЕД, визначати суму митних платежів, курсових різниць та ЗЕД-пені, здійснювати митне супроводження зовнішньоекономічної діяльності з урахуванням умов постачання товарів та існуючих митних обмежень та заборон для управління митними ризиками. Ключові слова: фінанси, банківська справа, страхування, митна справа, митне оформлення, митна декларація, валютне регулювання
Опис предметної області	Об'єкт вивчення та діяльності: устрій, принципи й механізми функціонування та розвитку фінансових систем Цілі навчання: підготовка фахівців, здатних розв'язувати складні спеціалізовані завдання і прикладні проблеми, які характеризуються комплексністю та певною невизначеністю умов, у професійній діяльності в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку й у процесі навчання Теоретичний зміст предметної області: поняття, категорії, теорії і концепції фінансової науки, які визначають тенденції і закономірності функціонування й розвитку фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку. Методи, методики та технології: загальнонаукові та спеціальні методи пізнання, математичні, статистичні та якісні методи економічного аналізу, економіко-математичне моделювання, інформаційні, комунікаційні технології, методи дослідницької діяльності та презентації результатів, а також інші методи, технології фінансової науки і практики, методи адміністрування, експертизи й контролю в митній справі Інструментарій та обладнання: сучасні інформаційно-аналітичні системи та стандартні, спеціальні й галузеві програмні продукти, що застосовуються в сфері фінансів, банківської справи, страхування, фондового ринку, митної справи.
Академічна мобільність	-
Академічні права випускників	Бакалавр може продовжувати освіту за другим (магістерським) рівнем. Набуття додаткових кваліфікацій в системі післядипломної освіти.
Професійні права	Право професійної діяльності відповідно до отриманої освітньої кваліфікації
Працевлаштування випускників (для регульованих професій - обов'язково)	Фахівці згідно з чинною редакцією Національного класифікатора України: Класифікатор професій (ДК 003:2010) а саме: 1461. Менеджер (управитель) із грошового посередництва. 1463. Менеджер (управитель) із надання кредитів. 1465. Менеджер (управитель) із страхування. 1466. Менеджер (управитель) із пенсійного недержавного страхування. 1475.4 Менеджер (управитель) із зовнішньоекономічної діяльності. 2414.2 Аналітик з питань фінансово-економічної безпеки. 2419.2 Експерт із

	зовнішньоекономічних питань. Консультант із зовнішньоекономічних питань. 2441.2 Економіст з податків і зборів. Економіст з фінансової роботи. 3411. Брокер. Дилер. Маклер біржовий. Фахівець з депозитарної діяльності. Фахівець з управління активами. Фахівець з біржових операцій. Фахівець з фінансово-економічної безпеки. 3412. Агент страховий. 3422. Агент з митного оформлення. 3441. Інспектор митний. 3449. Інспектор з експорту
--	---

II – ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ВИПУСКНИКА

Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в ході професійної діяльності у галузі фінансів, банківської справи та страхування або у процесі навчання, що передбачає застосування окремих методів і положень фінансової науки та характеризується невизначеністю умов і необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності.
Загальні компетентності	ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК03. Здатність планувати та управляти часом. ЗК04. Здатність спілкуватися іноземною мовою. ЗК05. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій. ЗК06. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні ЗК07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями ЗК08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК09. Здатність бути критичним і самокритичним. ЗК10. Здатність працювати у команді. ЗК11. Здатність спілкуватися з представниками інших професій груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності). ЗК12. Здатність працювати автономно. ЗК13. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК14. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	СК01. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, оцінювати сучасні економічні явища. СК02. Розуміння особливостей функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури. СК03. Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування). СК04. Здатність застосовувати економіко-математичні методи та моделі для вирішення фінансових задач.

	СК05. Здатність застосовувати знання законодавства у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку. СК06. Здатність застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення для отримання та обробки даних у сфері фінансів, банківської справи та страхування. СК07. Здатність складати та аналізувати фінансову звітність. СК08. Здатність виконувати контрольні функції у сфері фінансів, банківської справи та страхування. СК09. Здатність здійснювати ефективні комунікації. СК10. Здатність визначати, обґрунтовувати та брати відповідальність за професійні рішення. СК11. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку. СК.12. Здатність формулювати основні правила та механізми організації ЗЕД та митної справи, правила укладання зовнішньоекономічних угод, принципи та методи визначення митної вартості товарів, описувати методику визначення суми митних платежів, забезпечувати виконання митних формальностей з урахуванням митних режимів та умов постачання Inkoterm- 2020. СК13. Здатність володіти навичками валютного регулювання та контролю в сфері оподаткування та митної справи, дотримуватись строків розрахунків при здійсненні зовнішньоекономічних операцій. СК14. Здатність володіти інформаційно-аналітичним забезпеченням діяльності та інформаційними системами та технологіями в митних органах, забезпечувати митне оформлення товарів з використанням різних програмних продуктів.
--	--

З метою забезпечення кореляції визначених компетентностей з класифікацією компетентностей НРК використовується матриця відповідності визначених компетентностей та дескрипторів НРК, яка є інформаційним додатком (**Таблиця 1 Пояснювальної записки**).

ІІІ – НОРМАТИВНИЙ ЗМІСТ ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ, СФОРМУЛЬОВАНИЙ У ТЕРМІНАХ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ 072 ФІНАНСИ, БАНКІВСЬКА СПРАВА, СТРАХУВАННЯ ТА ФОНДОВИЙ РИНОК ОПП «МИТНА СПРАВА»

ПР01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.

ПР02. Знати і розуміти теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем.

ПР03. Визначати особливості функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.

ПР04. Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування.

ПР05. Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

ПР06. Застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі для вирішення фінансових задач.

ПР07. Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

ПР08. Застосовувати спеціалізовані інформаційні системи, сучасні фінансові технології та програмні продукти.

ПР09. Формувати і аналізувати фінансову звітність та правильно інтерпретувати отриману інформацію.

ПР10. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем.

ПР11. Володіти методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

ПР12. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у фінансовій сфері діяльності.

ПР13. Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження фінансових процесів.

ПР14. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.

ПР15. Спілкуватись в усній та письмовій формі іноземною мовою у професійній діяльності.

ПР16. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

ПР17. Визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку.

ПР18. Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні.

ПР19. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.

ПР20. Виконувати функціональні обов'язки в групі, пропонувати обґрунтовані фінансові рішення.

ПР21. Розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.

ПР22. Знати свої права і обов'язки як члена суспільства, розуміти цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ПР23. Визначати досягнення і ідентифікувати цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя.

ПР24. Формулювати основні правила та механізми організації ЗЕД та митної справи, правила укладання зовнішньоекономічних угод, принципи та методи визначення митної вартості товарів, описувати методику визначення суми митних платежів, володіти навичками валютного регулювання та контролю в сфері оподаткування та митної справи, для розрахунку сум податкових зобов'язань, курсових різниць, а також визначення обсягів штрафних санкцій за порушення строків розрахунків у ЗЕД, дотримуватись митних процедур та митних режимів з урахуванням умов постачання товарів Incoterms-2020.

ПР25. Володіти інформаційно-аналітичним забезпеченням діяльності та інформаційними системами та технологіями в митних органах для здійснення митного контролю, здійснювати статистичні дослідження в сфері ЗЕД та митної справи, оформлювати митні декларації за допомогою програмного продукту QD- Professional.

IV. СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ ПІДГОТОВКИ БАКАЛАВРІВ

4.1. СТРУКТУРА ПРОГРАМИ ТА ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ

№	Освітні компоненти (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кредити ЄКТС	Структура, %
ЦИКЛ ЗАГАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ			
1	ОБОВ'ЯЗКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ	23	10
2	ВИБІРКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ	35	15
ЦИКЛ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ			
3	ОБОВ'ЯЗКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ	157	65
4	ВИБІРКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ	25	10
	ЗАГАЛЬНА КІЛЬКІСТЬ :	240	100%
	<i>в тому числі: вибіркова складова</i>	60	25

Код ОК	Освітні компоненти (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кредити ЄКТС	Форми підсумкового контролю
ЦИКЛ ЗАГАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ			
<i>ОБОВ'ЯЗКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ</i>			
ОК1	Українська мова (за професійним спрямуванням)	3	Залік
ОК2	Філософія	5	Екзамен
ОК3	Іноземна мова (за професійним спрямуванням)	9	Залік, Екзамен
ОК4	Історія української культури	4	Залік
ОК5	Тренінг-курс «Безпека життєдіяльності та охорона праці»	2	Залік
<i>ВИБІРКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ</i>			
ВК1	Навчальна дисципліна технологічного спрямування	5	Залік
ВК2	Навчальна дисципліна соціально-психологічного спрямування	5	Залік
ВК3	Навчальна дисципліна правового спрямування	5	Залік
ВК4	МАЙНОР або ВІЛЬНИЙ МАЙНОР	5	Залік
ВК5	МАЙНОР або ВІЛЬНИЙ МАЙНОР	5	Залік
ВК6	МАЙНОР або ВІЛЬНИЙ МАЙНОР	5	Залік
ВК7	МАЙНОР або ВІЛЬНИЙ МАЙНОР	5	Залік

ЦИКЛ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ			
ОБОВ'ЯЗКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ			
ОК6	Вища математика	5	Екзамен
ОК7	Інформатика	5	Залік
ОК8	Економічна теорія	5	Екзамен
ОК9	Вступ до фаху	3	Залік
ОК10	Теорія ймовірностей та математична статистика	5	Екзамен
ОК11	Макроекономіка	5	Залік
ОК12	Мікроекономіка	4	Залік
ОК13	Дослідження операцій і методи оптимізації	5	Екзамен
ОК14	Статистика	5	Екзамен
ОК15	Гроші і кредит, фондовий ринок	5	Екзамен
ОК16	Економіка підприємства	5	Екзамен
ОК17	Податкова система	5	Залік
ОК18	Економетрика	5	Екзамен
ОК19	Банківська справа	5	Екзамен
ОК20	Фінанси	5	Екзамен
ОК21	Бухгалтерський облік	4	Залік
ОК22	Основи ЗЕД та митної справи	5	Екзамен
ОК23	Курсовий проєкт: Теоретичні та організаційні засади побудови податкової системи	1	Курсовий проєкт
ОК24	Фінанси бізнесу	5	Екзамен
ОК25	Менеджмент	4	Залік
ОК26	Митна справа	12	Екзамен, Екзамен
ОК27	Страховання	5	Екзамен
ОК28	Валютне регулювання	5	Екзамен
ОК29	Курсовий проєкт: Аналіз методів тарифного та нетарифне регулювання ЗЕД	1	Курсовий проєкт
ОК30	Виробнича практика	3	Звіт
ОК31	Діджиталізація в митній справі	6	Залік
ОК32	Іноземна мова академічної та професійної комунікації	4	Залік
ОК33	Комплексний тренінг	3	Звіт
ОК34	Науково-дослідна практика	5	Звіт
ОК35	Переддипломна практика	9	Звіт
ОК36	Дипломна робота	13	Дипломна робота

ВИБІРКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ			
ВК8	Мейджор 1	5	Екзамен
ВК9	Мейджор 2	5	Екзамен
ВК10	Мейджор 3	5	Екзамен
ВК11	Мейджор 4	5	Екзамен
ВК12	Мейджор 5	5	Екзамен

4.2.ВИБІРКОВА СКЛАДОВА ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ

Вибіркова складова навчального плану першого (бакалаврського) рівня вищої освіти складається з: вибірових навчальних дисциплін за спрямуванням, майнора або вільних майнорів, мейджорів.

Здобувач вищої освіти обирає 1 майнор або 4 вільні майнори з загальноуніверситетського пулу дисциплін. Майнор, як правило, складається з 4 навчальних дисциплін. Обсяг кожної дисципліни майнора (вільного майнора) – 5 кредитів ЄКТС.

Як виняток, майнор може складатися з 2 навчальних дисциплін. Тоді, обсяг кожної дисципліни майнора – 10 кредитів ЄКТС. Дисципліни майнора (вільного майнора) викладаються по одній дисципліні в 3, 4, 5, 6 семестрах для здобувачів вищої освіти очної (денної) форми навчання. Формою підсумкового контролю дисциплін майнора (вільного майнора) є залік.

Здобувачеві вищої освіти пропонується обирати 1 дисципліну технологічного спрямування, 1 дисципліну соціально-психологічного спрямування, 1 дисципліну правового спрямування. Обсяг кожної вибіркової навчальної дисципліни за спрямуванням – 5 кредитів ЄКТС.

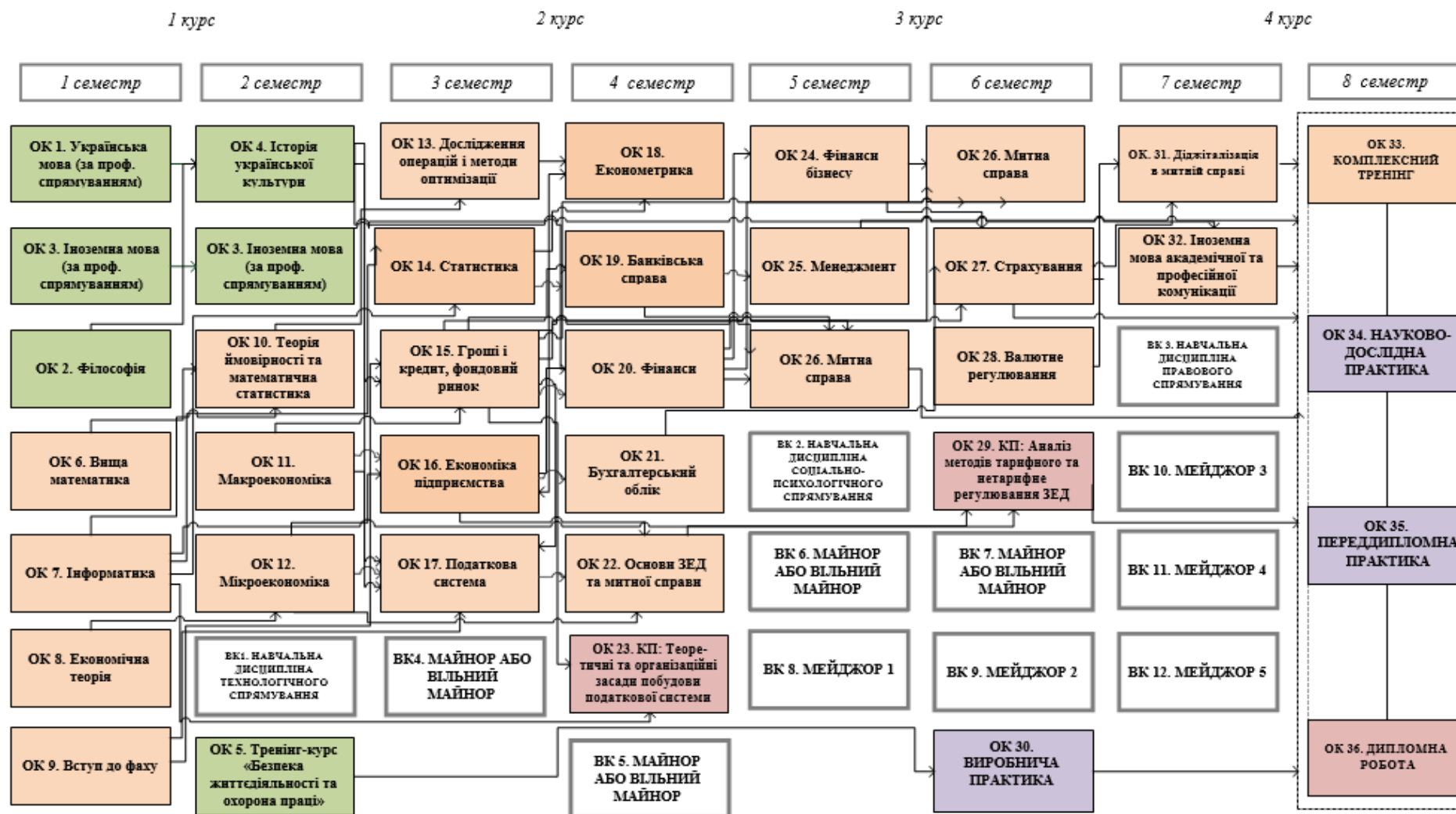
Формою підсумкового контролю за вибірковою навчальною дисципліною технологічного спрямування є залік; за вибірковою навчальною дисципліною соціально-психологічного спрямування – залік; за вибірковою навчальною дисципліною правового спрямування – залік.

Вибіркова навчальна дисципліна технологічного спрямування викладається на 1 курсі для здобувачів вищої освіти очної (денної) форми навчання. Семестр, у якому викладається дисципліна, визначається навчальним планом освітньої програми.

Вибіркова навчальна дисципліна соціально-психологічного та вибіркова навчальна правового спрямування викладається в 3 або 4, або 5, або 6, або 7 семестрі для здобувачів вищої освіти очної (денної) форми навчання. Семестр, у якому викладається дисципліна, визначається навчальним планом освітньої програми.

Обсяг вибіркової навчальної дисципліни мейджора – 5 кредитів ЄКТС. Формою підсумкового контролю дисциплін мейджорів є екзамен (іспит). Дисципліни мейджори викладаються в 5, 6, 7 семестрі для здобувачів вищої освіти денної (очної) форми навчання. Кількість дисциплін мейджорів, яка викладається в певному семестрі, визначається навчальним планом освітньої програми. Для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання, семестр, у якому буде викладатися: дисципліни за спрямуванням, майнори (вільні майнори), мейджори – визначається навчальним планом освітньої програми.

4.2. СТРУКТУРНО-ЛОГІЧНА СХЕМА ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЗА ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЮ ПРОГРАМОЮ «МИТНА СПРАВА» ПЕРШОГО (БАКАЛАВРСЬКОГО) РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ

V. ФОРМИ АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи. Атестація здійснюється екзаменаційною комісією відповідно до вимог стандарту вищої освіти після виконання здобувачем вищої освіти навчального плану у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи бакалавра (дипломної роботи) за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок». До атестації допускаються здобувачі вищої освіти, які виконали всі вимоги освітньої програми та навчального плану.
Вимоги до заключної кваліфікаційної роботи	ХНЕУ ім. С. Кузнеця розробляє та затверджує: Положення про атестацію здобувачів вищої освіти ХНЕУ ім. С. Кузнеця; регламент перевірки кваліфікаційних (дипломних) робіт на унікальність. Кафедрою затверджується нормативи унікальності текстів кваліфікаційних (дипломних) робіт. Кваліфікаційна (дипломна) робота має передбачати розв’язання складного спеціалізованого завдання або практичної проблеми в сфері управління, що характеризується комплексністю і невизначеністю умов, із застосуванням теорій і методів фінансової науки. Кваліфікаційна робота – це навчально-наукова робота студента, яка виконується на завершальному етапі здобуття кваліфікації бакалавра для встановлення відповідності отриманих здобувачами вищої освіти результатів навчання (компетентностей) вимогам стандартів вищої освіти. Вона є кваліфікаційним документом, на підставі якого Екзаменаційна комісія визначає рівень теоретичної підготовки випускника, його готовність до самостійної роботи за фахом і приймає рішення щодо присвоєння відповідної кваліфікації та видачу документа про вищу освіту. Атестація осіб, які здобувають ступінь бакалавра, здійснюється ЕК, до складу якої можуть включатися представники роботодавців та їх об’єднань. Атестація здійснюється відкрито і публічно. У кваліфікаційній (дипломній) роботі не має бути академічного плагіату, фальсифікації та результатів списування. Кваліфікаційна (дипломна) робота бакалавра допускається до захисту перед Екзаменаційною комісією за умови, якщо рівень її унікальності (оригінальності) відповідає нормативу, який затверджений кафедрою. Для оприлюднення та публічного ознайомлення зі змістом кваліфікаційних (дипломних) робіт, запобігання академічного плагіату кваліфікаційні (дипломні) роботи мають бути розміщені на інформаційних ресурсах Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця.
Вимоги до публічного захисту	У процесі публічного захисту кандидат на присвоєння бакалаврського ступеня повинен показати уміння чітко і впевнено викладати зміст проведених досліджень, аргументовано відповідати на запитання та вести дискусію. Доповідь здобувача вищої освіти повинна супроводжуватися презентаційними матеріалами призначеними для загального перегляду. Ухвалення екзаменаційною комісією рішення про присудження ступеня бакалавра фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку та видачу диплома бакалавра за результатами атестації здобувачів вищої освіти оголошуються після оформлення в установленому порядку протоколів засідань екзаменаційної комісії.

VI. ВИМОГИ ДО НАЯВНОСТІ СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Вимоги до системи внутрішнього забезпечення якості в Університеті розроблені на підставі Європейських стандартів та рекомендацій щодо забезпечення якості вищої освіти (ESG), статті 16 Закону України «Про вищу освіту», Стандарту вищої освіти за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок».

Політика щодо забезпечення якості вищої освіти	Основні принципи внутрішнього забезпечення якості освіти у ХНЕУ ім. С. Кузнеця: відповідальності; відповідності; адекватності; автономності; вимірюваності; академічної культури; відкритості. Основні процедури внутрішнього забезпечення якості освіти в ХНЕУ ім. С. Кузнеця: формалізація політики якості, стратегічних цілей, завдань постійного поліпшення якості; забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації; забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками закладів вищої освіти та здобувачами вищої освіти; підготовка та проведення маркетингово-моніторингових та соціально-психологічних досліджень для визначення потреб ринку праці, вимог стейкхолдерів вищої освіти, якості надання освітніх послуг і задоволеності якістю освітньої діяльності та якістю освіти; залучення стейкхолдерів вищої освіти (здобувачів вищої освіти, роботодавців, представників академічної спільноти тощо) до прийняття рішень за напрямками внутрішнього забезпечення якості; зовнішнє оцінювання якості діяльності ХНЕУ ім. С. Кузнеця за результатами участі в національних та міжнародних рейтингах вищих навчальних закладів, виконання Ліцензійних вимог, акредитації. Напрями: розроблення, затвердження, моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм; забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників; забезпечення студентоцентрованого навчання, викладання та оцінювання здобувачів вищої освіти; забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу; забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом.
Забезпечення якості розроблення, затвердження, моніторингу, перегляду та оновлення освітніх програм	Моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм здійснюється згідно з діючими нормативними актами в ХНЕУ ім. С. затвердження, моніторингу, перегляду та оновлення освітніх програм Кузнеця. Перегляд освітніх програм здійснюється на основі аналізу задоволення освітніх потреб здобувачів вищої освіти: можливості побудови індивідуальної траєкторії навчання, дотримання академічних свобод в освітньому процесі, задоволеності якістю освітньої програми, тощо; роботодавців: якості формування загальних та фахових компетентностей, актуальних та соціальних навичок (soft skills); інших стейкхолдерів. Для перегляду освітніх програм використовуються: онлайн опитування, проведення дослідження фокус-групи, аналіз документів, аналіз ситуації, групою відповідно до вимог щодо структури та змісту освітньої програми. Періодичність перегляду освітніх програм здійснюється: а) щорічно за результатами моніторингу; б) після завершення освітньої програми здобувачами вищої освіти, в) в разі зміни законодавчої та нормативної бази.
Забезпечення зарахування,	Оцінювання здобувачів вищої освіти є послідовним, прозорим та проводиться відповідно до встановлених в Університеті процедур

досягнення, визнання та атестація здобувачів	згідно з нормативними актами. Щорічне оцінювання здобувачів освіти здійснюється відповідно до визначених освітньою програмою форм контролю; порядку оцінювання результатів навчання, що висвітлюється в робочих програмах навчальних дисциплін, робочих планах (технологічних картах) навчальних дисциплін, силабусах навчальних дисциплін; обліку результатів навчання, який ведеться з використанням інформаційного середовища Персональної навчальної системи (ПНС) Університету. Оцінювання здобувачів вищої освіти здійснюється на основі 100-бальної накопичувальної бально-рейтингової системи.
Забезпечення якості студенто-центрованого навчання, викладання та оцінювання	Планування, розподіл та надання навчальних ресурсів і забезпечення підтримки здобувачів вищої освіти враховують їх потреби та принципи студентоцентрованого навчання. Внутрішнє забезпечення якості вищої освіти гарантує, що всі необхідні ресурси відповідають цілям навчання, є загальнодоступними, а здобувачі вищої освіти поінформовані про їх наявність.
Забезпечення якості науково-педагогічних працівників	Щорічне рейтингове оцінювання діяльності науково-педагогічних працівників, кафедр і факультетів Університету здійснюється за рахунок використання механізмів оцінювання та самооцінювання результативності науково-педагогічної діяльності, її спрямованості на пріоритети розвитку національної системи вищої освіти, стратегії розвитку Університету, особистісного професійного розвитку науково-педагогічних працівників. Підсумки рейтингового оцінювання підводяться за результатами діяльності, досягнутими протягом календарного року. Оприлюднення результатів щорічного оцінювання науково-педагогічних працівників, кафедр та факультетів відбувається на засіданні вченої ради Університету.
Ресурсне забезпечення освітнього процесу (навчальні ресурси та підтримка здобувачів вищої освіти)	Заклад вищої освіти забезпечує освітній процес необхідними та доступними ресурсами (кадровими, методичними, матеріальними, інформаційними та ін.) та здійснює відповідну підтримку здобувачів вищої освіти. Організаційно-методична підтримка самостійної роботи здобувачів вищої освіти полягає у розробці методичних, дидактичних, інструктивних матеріалів, наданні можливості формувати, закріплювати, поглиблювати й систематизувати отримані під час аудиторних занять знання та вміння, здійснювати самопідготовку й самоконтроль опанування освітньої-професійної програми та реалізується через Персональну навчальну систему ХНЕУ ім. С. Кузнеця.
Інформаційне забезпечення (інформаційний менеджмент)	З метою управління освітнім процесом розроблено ефективну політику в сфері інформаційного менеджменту та відповідну інтегровану інформаційну систему управління освітнім процесом. Дана система передбачає автоматизацію основних функцій управління освітнім процесом, зокрема: забезпечення проведення вступної кампанії, планування та організацію освітнього процесу; доступ до навчальних ресурсів; облік та аналіз успішності здобувачів вищої освіти; адміністрування основних та допоміжних процесів забезпечення освітньої діяльності; управління кадрами та ін.
Публічність інформації про освітні програми, освітню, наукову	Достовірна, об'єктивна, актуальна, своєчасна та легкодоступна інформація за освітньо-професійною програмою публікується на сайті ХНЕУ ім. С. Кузнеця, включаючи програми для потенційних здобувачів вищої освіти, випускників, інших стейкхолдерів і

діяльність	громадськості. Публічною є інформація про освітню діяльність за спеціальністю, включаючи критерії відбору на навчання; заплановані результати навчання за цією програмою; процедури навчання, викладання та оцінювання, що використовуються тощо.
Забезпечення академічної доброчесності	Забезпечення запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях працівників закладу вищої освіти та здобувачів вищої освіти реалізується через політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, регулюється такими документами ХНЕУ ім. С. Кузнеця: Кодекс академічної доброчесності; Кодекс професійної етики та організаційної культури працівників і здобувачів вищої освіти ХНЕУ ім. С. Кузнеця; Положення про комісію з питань академічної доброчесності ХНЕУ ім. С. Кузнеця. Перевірка наукових праць науково-педагогічних працівників Університету та здобувачів вищої освіти здійснюється за допомогою інтернет-сервісів на основі відкритих інтернет-ресурсів та системи StrikePlagiarism.com, що діє на підставі Ліцензійного Договору про надання права користування антиплагіатним програмним забезпеченням.

Пояснювальна записка

Матриця відповідності визначених Стандартом (за наявності) компетентностей дескрипторам НРК та матриця відповідності визначених Стандартом результатів навчання та компетентностей представлені в Таблицях 1 і 2.

Таблиця 1

Матриця відповідності визначених компетентностей дескрипторам НРК

Класифікація компетентностей за НРК	Знання Зн1 Концептуальні знання, набуті у процесі навчання та професійної діяльності, включаючи певні знання сучасних досягнень Зн2 Критичне осмислення основних теорій, принципів, методів і понять у навчанні та професійній діяльності	Уміння Ум1 Розв'язання складних непередбачуваних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання, що передбачає збирання та інтерпретацію інформації (даних), вибір методів та інструментальних засобів, застосування інноваційних підходів	Комунікація K1 Донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень та власного досвіду в галузі професійної діяльності K2 Здатність ефективно формувати комунікаційну стратегію	Автономія та відповідальність AB1 Управління комплексними діями або проектами, відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах AB2 Відповідальність за професійний розвиток окремих осіб та/або груп осіб здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності AB3 Здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності
Загальні компетентності				
ЗК01	ЗН2	УМ1		
ЗК02	ЗН2	УМ1		AB2
ЗК03				AB1
ЗК04			K1, K2	
ЗК05	ЗН1	УМ1	K1, K2	
ЗК06		УМ1	K1, K2	
ЗК07		УМ1	K1	AB3
ЗК08	ЗН1	УМ1		
ЗК09			K2	AB1
ЗК10			K1, K2	AB1
ЗК11			K1, K2	
ЗК12		Ум1	K1	AB3
ЗК13			K2	
ЗК14			K2	
Спеціальні (фахові) компетентності				
СК01	ЗН1, ЗН2	УМ1		
СК02	ЗН1, ЗН2	УМ1		
СК03	ЗН1, ЗН2	УМ1		
СК04	ЗН1	УМ1	K1	AB1
СК05	ЗН2	УМ1		AB3
СК06		УМ1	K2	AB2
СК07		УМ1	K1	AB1
СК08			K1, K2	AB2
СК09			K1, K2	
СК10				AB1, AB2, AB3
СК11				AB2, AB3
СК12	ЗН1, ЗН2	УМ1	K1	AB1, AB2, AB3
СК13	ЗН1, ЗН2		K1, K2	AB1, AB2, AB3
СК14	ЗН1, ЗН2	УМ1	K1	AB1, AB2, AB3

Таблица 2

Матриця відповідності визначених результатів навчання, компетентностей та освітніх компонентів

[illegible]

Програмні результати навчання	Інтегральна компетентність																											
	Загальні компетентності														Спеціальні (фахові) компетентності													
	ЗК01	ЗК02	ЗК03	ЗК04	ЗК05	ЗК06	ЗК07	ЗК08	ЗК09	ЗК10	ЗК11	ЗК12	ЗК13	ЗК14	СК01	СК02	СК03	СК04	СК05	СК06	СК07	СК08	СК09	СК10	СК11	СК12	СК13	СК14
ПР15				ОК3 ОК32												ОК3 ОК32						ОК3 ОК32						
ПР16		ОК10 ОК35				ОК13 ОК35	ОК14 ОК35								ОК20 ОК23				ОК15 ОК19						ОК19 ОК27 ОК33			
ПР17			ОК9 ОК25				ОК9 ОК25		ОК2 ОК9			ОК30 ОК36	ОК1 ОК2 ОК4	ОК1 ОК3 ОК4										ОК25 ОК27	ОК30 ОК34			
ПР18						ОК34 ОК35	ОК16 ОК35		ОК4 ОК25	ОК5 ОК34	ОК30 ОК35				ОК26 ОК28 ОК34	ОК20 ОК33	ОК23 ОК28								ОК23 ОК35			
ПР19	ОК30 ОК34						ОК6 ОК29					ОК6 ОК34		ОК5 ОК20									ОК1 ОК2 ОК29	ОК33 ОК34	ОК16 ОК35			
ПР20								ОК30 ОК33 ОК35		ОК5 ОК33	ОК13 ОК36						ОК17 ОК19							ОК25 ОК36				
ПР21		ОК19 ОК17 ОК27											ОК19 ОК17	ОК16 ОК35			ОК17 ОК26 ОК28							ОК23 ОК36	ОК30 ОК35			
ПР22							ОК1 ОК2 ОК4						ОК1 ОК2 ОК4	ОК2 ОК4									ОК1 ОК3	ОК36 ОК29	ОК30 ОК33			
ПР23		ОК5 ОК19 ОК27							ОК25 ОК30					ОК4 ОК5	ОК20 ОК27	ОК9 ОК15								ОК23 ОК29	ОК30 ОК34			
ПР24								ОК22 ОК26 ОК28																		ОК22 ОК26 ОК28	ОК22 ОК26 ОК28	
ПР25					ОК22 ОК26																							ОК22 ОК26 ОК31

Гарант ОП

Олексій НАЙДЕНКО

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
Освітньо-професійної програми «Митна справа»

Назва структурного / функціонального підрозділу / посадова особа	Підпис
1. Навчально-методичний відділ	
2. Відділ забезпечення якості освіти	
3. Завідувач випускової кафедри	
4. Проректор з навчально-методичної роботи	

Review
to the educational and professional program "Customs" first
(bachelor's) level of higher education by specialty 072 "Finance, banking,
insurance and stock market" fields of knowledge
07 "Management and administration"

Globalization processes taking place in the world economy lead to rapid development of foreign economic activity. In modern economic conditions, no country can survive without international trade. Ukraine is no exception. Financial stability is ensured and the budget is replenished precisely in wartime due to the growth of international trade in Ukraine now. The main specialists in the field of foreign economic activity are customs employees who carry out customs control in the bodies of the State Customs Service of Ukraine and independent specialists - customs brokers who carry out customs clearance of goods. In wartime conditions, when the need to provide labor resources changes, it is important to teaching universal specialists in the field of customs.

In view of the above, the educational and professional program "Customs" developed by the Department of Customs and Financial Services of Simon Kuznets Kharkiv National University of Economics is important and necessary. After all, the purpose of the program is to provide skills and abilities related to the organization of foreign economic activity and customs affairs, customs clearance of goods, execution of customs formalities and preparation of various types of customs declarations.

The declared goal of the program is relevant - the training of specialists capable of solving complex specialized tasks and applied problems, which are characterized by complexity and certain uncertainty of conditions, in professional activities in the field of finance, banking and insurance. Therefore, successful assimilation of the disciplines, listed in the program, allows preparing a multidisciplinary highly qualified specialist in the field of customs.

The advantage of the program is that it is developed based on input from stakeholders and employers and has a practical focus.

Meanwhile, since the results of the educational program allow specialists to work in various fields, it makes sense to include in the educational components the study of economic law and, in particular, intellectual property law, which is necessary for both customs officers and customs brokers.

Based on the results of familiarization with the program, it can be concluded that the educational and professional program "Customs" can be recommended for teaching students of the first (bachelor's) level of higher education in the specialty 072 "Finance, banking, insurance and the stock market" of Simon Kuznets Kharkiv National University of Economics.

Chief Business Development Officer
PRESTIL ENERGY LTD

15A NEWCOURT STREET, London, England, NW87AA,
United Kingdom Company No. 07944346
info@mpc.technology
mpc.technology

Oleksii PALKO

Рецензія

**на освітньо-професійну програму «Митна справа»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю
072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»
галузі знань 07 «Управління та адміністрування»**

Глобалізаційні процеси, які відбуваються в світовій економіці, призводять до стрімкого розвитку зовнішньоекономічної діяльності. В сучасних умовах господарювання без наявності імпоротної та експортної торгівлі вже не може обійтися жодна країна. Не є виключенням і Україна, в якій за рахунок зростання міжнародного товарообігу саме за воєнних часів забезпечується фінансова стабільність та наповнюється бюджет. Ключовими спеціалістами в галузі зовнішньоекономічної діяльності є митники, які здійснюють митний контроль в органах Державної митної служби України та незалежні фахівці – митні брокери, які проводять митне оформлення товарів. Причому в умовах воєнного часу, коли змінюється потреба в забезпеченні трудовими ресурсами, важливою є підготовка універсальних фахівців в галузі митної справи.

З огляду на наведене розроблена кафедрою митної справи і фінансових послуг Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця освітньо-професійна програма «Митна справа» є важливою та необхідною. Адже метою програми є надання вмінь та навичок щодо організації зовнішньоекономічної діяльності та митної справи, митного оформлення товарів, виконання митних формальностей та складання митних декларацій різних типів.

Актуальною є заявлена ціль програми – підготовка фахівців, здатних розв'язувати складні спеціалізовані завдання і прикладні проблеми, які характеризуються комплексністю та певною невизначеністю умов, у професійній діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування. Отже, успішне засвоєння наведених в програмі дисциплін дозволяє підготувати багатопрофільного висококваліфікованого спеціаліста в галузі митної справи.

Перевагою програми є те, що вона була розроблена на підставі отриманих від стейкхолдерів та роботодавців рекомендацій та має практичне спрямування.

Між тим оскільки за результатами проходження освітньої програми фахівці отримують можливість працювати в різних галузях, має сенс передбачити в освітніх компонентах вивчення господарського права і, зокрема, права інтелектуальної власності, що є необхідним як для митників, так і для митних брокерів.

За результатами ознайомлення з програмою можна дійти висновку, що освітньо-професійна програма «Митна справа» може бути рекомендована для підготовки студентів за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» у Харківському національному економічному університеті імені Семена Кузнеця.

Chief Business Development Officer
PRESTIL ENERGY LTD

Oleksii PALKO

15A NEWCOURT STREET, London, England, NW87AA,
United Kingdom Company No. 07944346
info@mpc.technology
mpc.technology

СХІДНИЙ НАУКОВО-ТЕХНОЛОГІЧНИЙ ЦЕНТР ТОВ

61145, Харків, вул. Космічна, 26

Est.cent@gmail.com

+38 050 323 42 36

Рецензія

на освітньо-професійну програму підготовки бакалаврів «Митна справа» за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» у Харківському національному економічному університеті імені Семена Кузнеця

В сучасних умовах господарювання зовнішньоекономічна діяльність є значущою складовою фінансово-економічної політики держави. Адже розвиток всесвітньої інтеграції призводить до інтенсифікації зовнішньоекономічних зв'язків, поглибленню міжнародної торгівлі. Особливо це проявилось в Україні умовах воєнного часу, коли завдяки міжнародним відносинам вдалося зберегти стабільність в економіці та зміцнити фінансову, соціальну та економічну сфери діяльності.

В таких умовах ключового значення набуває підготовка досліджених фахівців в галузі митної справи, які будуть забезпечувати процес митного оформлення та митного контролю в Україні. Враховуючи зазначене, актуальною є Освітньо-професійна програма «Митна справа», розроблена кафедрою митної справи і фінансових послуг Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця, унікальною компонентою якої є можливість підготовки саме фахівців з комплексними знаннями. Безумовною перевагою цієї освітньо-професійної програми є те, що після її освоєння випускники можуть працювати як митниками в органах митної служби, так і проводити митне оформлення товарів в якості незалежних фахівців.

Передбачена в програмі публічність надання відповідної інформації для потенційних здобувачів вищої освіти, студентів, випускників, інших стейкхолдерів і громадськості дозволить випускникам прискорити пошук майбутнього місця роботи та сприятиме їх працевлаштуванню.

Водночас, враховуючи можливість вивчення студентами різноманітного переліку наведених дисциплін та працевлаштування за спеціальністю «Економіст з податків та зборів», доцільно передбачити в професійних правах майбутніх фахівців можливість складання та аналізу податкової звітності.

В цілому вважаємо, що освітньо-професійна програма «Митна справа» може бути рекомендована для підготовки студентів за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» у Харківському національному економічному університеті імені Семена Кузнеця.

Директор СХІДНОГО
НАУКОВО-ТЕХНОЛОГІЧНОГО ЦЕНТРУ
ТОВАРИСТВА З ОБМЕЖЕНОЮ
ВІДПОВІДАЛЬністю

Сергій МАЛИГОН